Развој на методологијата на урбанистичкото планирање

A.
Patrick Geddes (1854 – 1932)
Cities in Evolution, 1915

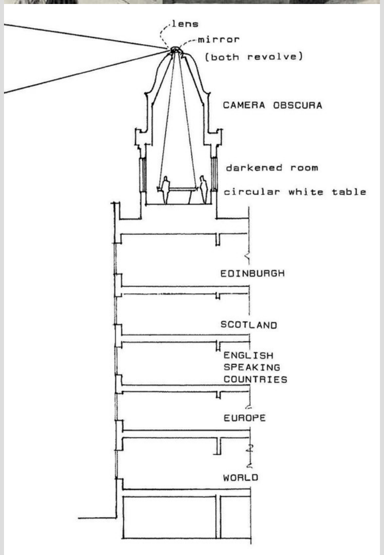

B.
Marcel Poéte (1866 – 1950)
Introduction a l'urbanisme, 1929

Развој на методологијата на урбанистичкото планирање

A.
Patrick Geddes
Cities in Evolution, 1915

- трijадата place, work, folk – основа на истражувањето на градовите: социјални и културни карактеристики, состојба на средината и историски развој
- истражувањето не може да биде статично: постои континуум и единство на истражувањето, планот и остварувањето на планот

Методолошки пристап на **биолог**

системска тенденција
воопштување на поединечните истражувања, стремејќи се кон идеалот за издвојување на ограничен број променливи кои овозможуваат доаѓање до очекуван исход

тенденција: да се утврдат *закони*
сеопфатно планирање

B.
Marcel Poéte
Introduction a l’urbanisme, 1929

- наспроти „банален функционализам“, принципи на траење и „креативна еволуција“ како основа на самоорганизацијата и спонтаната морфогенеза на градот, што се развива како „колективно човечко суштество“
- урбанизмот е и наука и уметност: правилна примена на архитектонски и инженериски техники само врз основа на научни податоци од економијата, географијата историјата...

Методолошки пристап на **историчар**

историска тенденција
да се досегне секој конкретен процес во целата негова сложеност и несведлива оригиналност. (теорија на комплексификацијата: од релативна кон сé поголема сложеност без можност за воопштување)

тенденција: да се утврдат *општи појави*
„монографски“ истражувања

Развој на методологијата на урбанистичкото планирање

B.

Предност: *Можноста да се објасни посебниот карактер и улогата на креативната акција*

„Во изучувањето на градовите монографската работа, запознавањето со поединечните градски творби има првостепено значење. Доколку ги пренебрегнеме (овие специфичности н.з.), дури и во оние видови на стварноста што се најиндивидуални, најпосебни, најпривлечни, но затоа и најинтересни, на крајот ќе добиеме само вештачки и бескорисни теории“. Алдо Роси

Градот е „единствен, кумулативен, историски процес што ја добил формата низ еден ланец на индивидуални настани условени од случајностите на историјата и локацијата и од широкото влијание на културата, климата и економско-политичката структура“. К.Линч

A.

Предност: *Можноста да ги интегрира во единствена целина сложените меѓузависности на различните градски системи*

Патрик Гедес – истражување на градот и околниот регион (city-region survey)
Патрик Аберкромби – мапирање на податоците за постојната состојба, истражување на минатото и сегашноста и проекција на идната состојба

CIAM - дизајнерски пристап: анализа – black box (креативен скок) – план

Развој на методологијата на урбанистичкото планирање

Развој на методологијата на урбанистичкото планирање

Патрик Аберкромби
(1879 – 1957)

План за метрополитенското подрачје на Лондон, 1944 год.

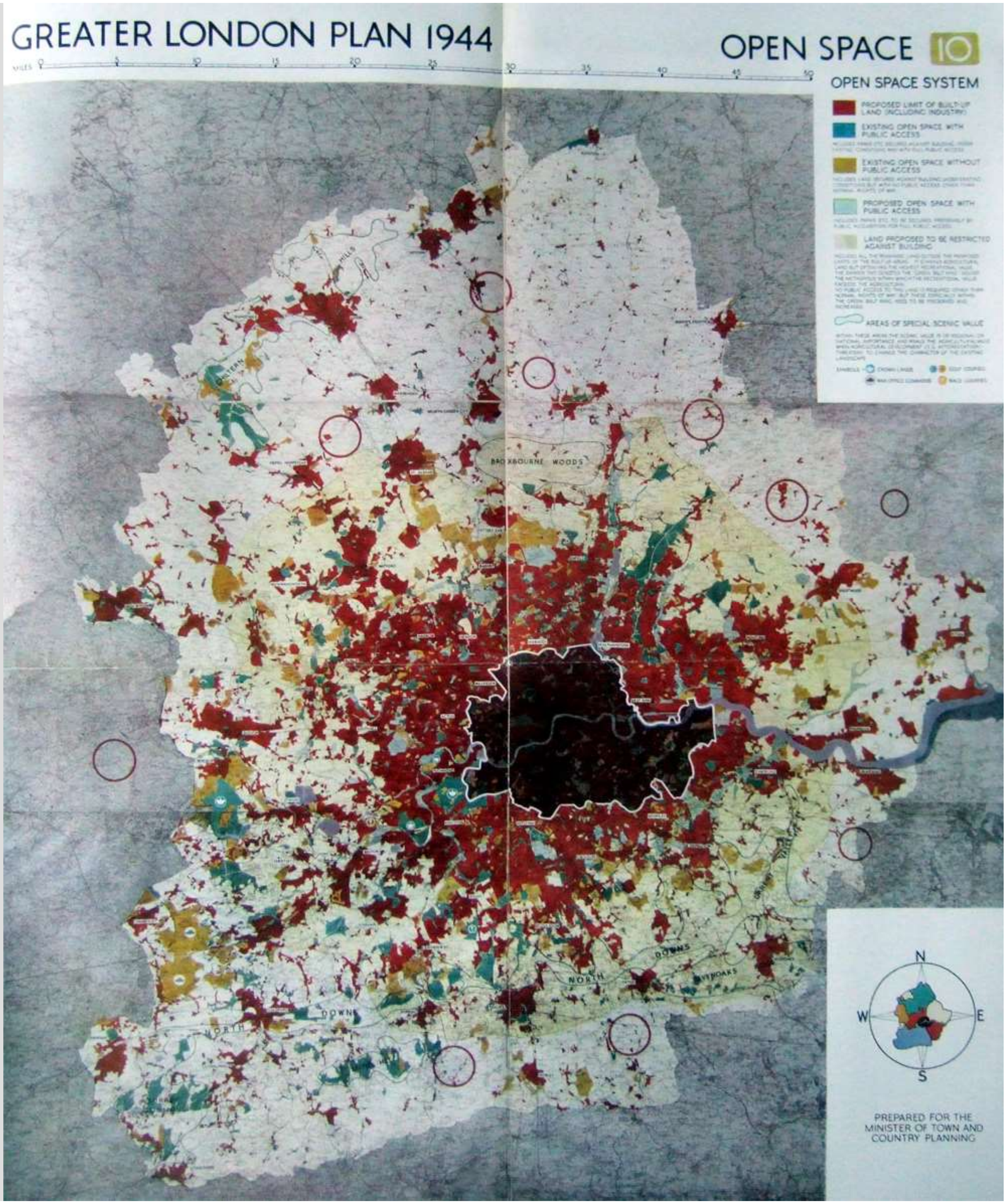

Развој на методологијата на урбанистичкото планирање

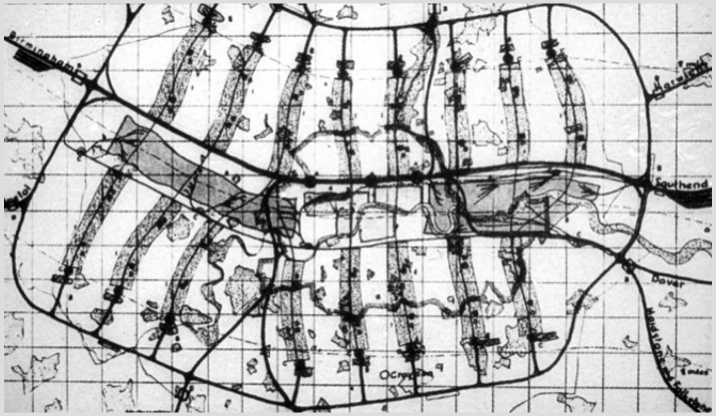

Групата МАРС
(Modern Architecture Research Group)

План за Лондон, 1942 год.

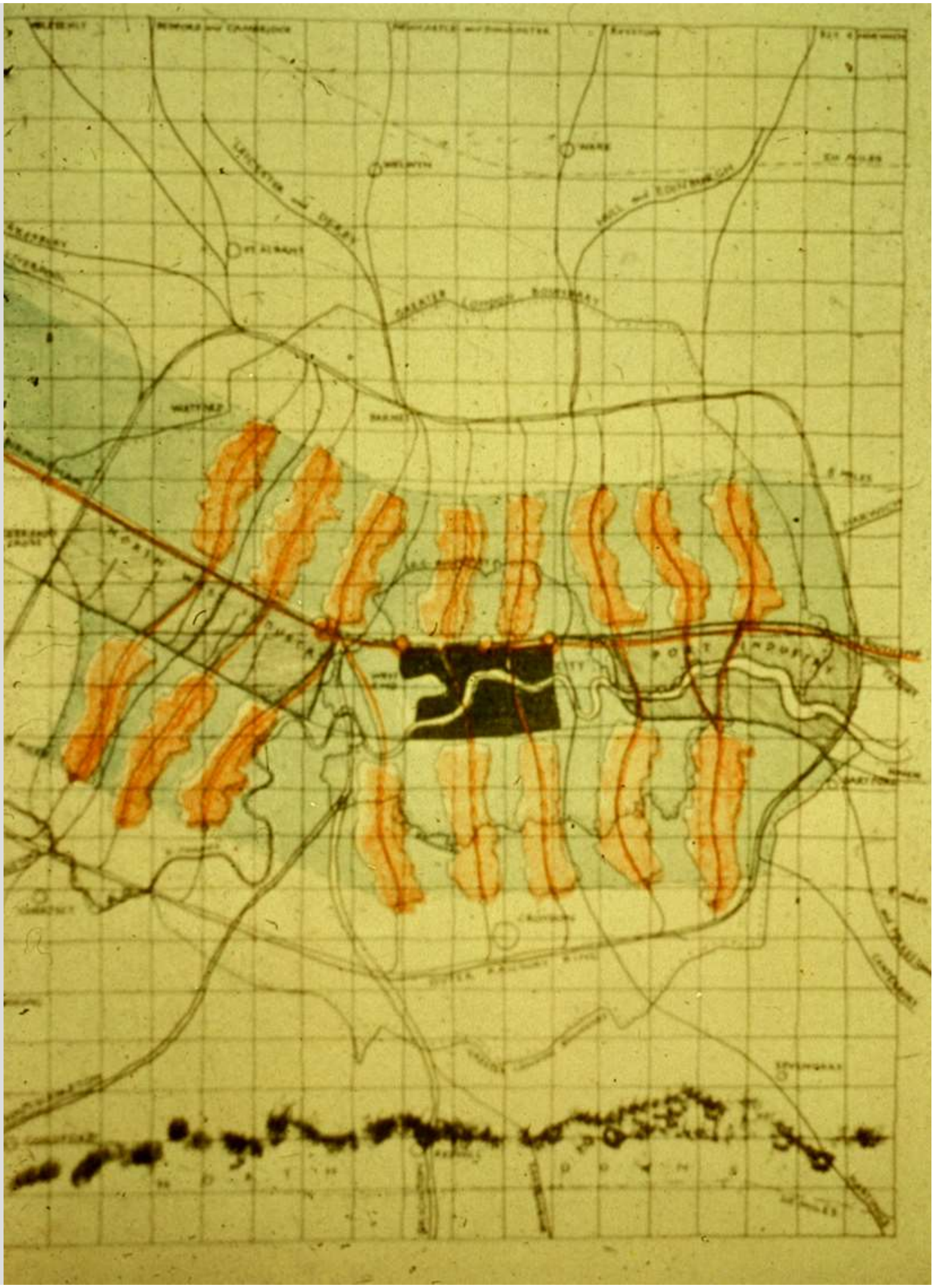

Развој на методологијата на урбанистичкото планирање

А.

50-ти: план на конечна состојба – секторски студии, први експлицитни урбанистички методи – сито карти; моделирање и студии за сообраќај;
трасирање на патот кон рационалниот пристап преку објективизирање на сите фази на процесот на планирање

60-ти: период на премин од планирање на конечната состојба кон рационално планирање – влијание на теоријата на системи и теоријата на одлучување
Градот претставува систем со дефинирани подсистеми: градските делови се набљудуваат како поврзани *системи на активности*, континуиран процес со повратни спреги.
„Градот не се развива сам од себе како биолошки организам, туку како кумулативен продукт на поврзани одлуки на многу индивидуи и заедници кои имаат различни цели и средства и кои континуирано меѓусебно влијаат на одлуките“. К. Линч

70-ти: рационално планирање – процес кој ги опфаќа експлицитното формулирање на целите, подготовката и оценувањето на алтернативните решенија и цикличен „процес на учење“ (континуирано планирање)

90-ти: консензусно планирање – партиципација на јавноста, размена и подеднакво располагање со информации, расправа и „преговарање“. Доаѓање до консензус на заинтересираните страни, а не мајоризација на мнозинската страна

00-ти: интегрирано планирање – процес кој ги обединува во единствена целина рационалното планирање, консензусното планирање и „урбаниот дизајн“ (Филип Берк et al.)